

Tisková zpráva
Lucemburk 26. listopadu 2020

Ochrana mořského prostředí ze strany EU je málo propracovaná

Opatření EU nevedla k obnově významných mořských ekosystémů a stanovišť, uvádí se v nové zvláštní zprávě Evropského účetního dvora (EÚD). Rámec EU pro ochranu mořského prostředí není dostatečně propracovaný k dosažení dobrého stavu mořského prostředí a z prostředků EU se málokdy podporuje zachování mořských druhů a stanovišť. Auditoři zjistili, že chráněné mořské oblasti zajišťují v praxi jen omezenou ochranu a že stále dochází k nadměrnému rybolovu, zejména ve Středomoří.

EU je odhodlána chránit mořské prostředí prostřednictvím své politiky v oblasti životního prostředí a rybářské politiky. Její hlavní environmentální postupy jsou stanoveny v rámcové směrnici o strategii pro mořské prostředí, ve směrnici o ptácích a směrnici o přírodních stanovištích a jejich součástí je vytvoření sítě chráněných mořských oblastí. Společná rybářská politika EU má jednak zajistit, aby byl rybolov udržitelný z hlediska životního prostředí a měl co nejmenší negativní dopady na mořský ekosystém, a jednak poskytnout finanční prostředky. Zastavit ztrátu biologické rozmanitosti v evropských mořích se však v EU nedaří.

„Moře představují díky svému ekonomickému, sociálnímu a environmentálnímu významu skutečné bohatství. Opatření EU však zatím nebyla úspěšná, pokud jde o obnovu dobrého stavu evropských moří ani zajištění udržitelné úrovně rybolovu,“ uvedl člen Evropského účetního dvora odpovědný za zprávu João Figueiredo. „Náš audit je jasným varováním, kterým upozorňujeme na stav ochrany moří EU.“

Rámec EU v praxi chrání biologickou rozmanitost moří jen v omezené míře. Chráněné mořské oblasti, kterých je přes 3 000, jsou zřejmě tím nejreprezentativnějším opatřením v oblasti zachování mořských zdrojů. Přestože tyto oblasti tvoří rozsáhlou ochrannou síť, auditoři upozorňují, že není příliš propracovaná. To je rovněž v souladu s nedávným závěrem Evropské agentury pro životní prostředí (EEA), že za mořské rezervace s plnou ochranou lze považovat méně

Účelem této tiskové zprávy je informovat o hlavních zjištěních zvláštní zprávy Evropského účetního dvora. Plné znění této zprávy je k dispozici na internetové stránce eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg
E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

než 1 % evropských chráněných mořských oblastí. Aby chráněné mořské oblasti plnily svůj účel, musí se vztahovat na dostatečný počet nejzranitelnějších mořských druhů a stanovišť, omezovat rybolov tam, kde je to nutné, a být dobře řízeny. Skutečnost je však tomu vzdálená.

Také regulační nástroje, které mají politiku EU v oblasti biologické rozmanitosti moří propojit s rybářskou politikou, v praxi dobře nefungují. V mořských oblastech, které byly předmětem auditu, doposud nebyly tyto nástroje s úspěchem uplatněny. Právní předpisy EU sice obsahují ustanovení o ohrožených druzích a stanovištích, ale tato ustanovení byla vypracována před více než 25 lety, takže nezohledňují nejnovější vědecké poznatky.

Rybolov má značný dopad na mořské prostředí. Přestože se díky společné rybářské politice začal zlepšovat stav rybích populací v Atlantiku, ve Středomoří se neobjevují žádné výraznější známky pokroku. Tamní rybolov se více než zdvojnásobil. EEA nedávno uvedla, že kritéria „maximálního udržitelného výnosu“ byla ve Středomoří splněna pouze u 6 % hodnocených populací.

Přestože právní předpisy EU stanoví, že finanční prostředky EU by se měly využívat na ochranu mořského prostředí EU, k tomuto účelu byla využita pouze malá část těchto prostředků. Na období 2014–2020 bylo pro Evropský námořní a rybářský fond vyčleněno přibližně 6 miliard EUR. Podle odhadu auditorů však čtyři navštívené členské státy (Španělsko, Francie, Itálie a Portugalsko) vynaložily pouze 6 % na opatření přímo související se zachováním zdrojů a dalších 8 % na opatření, která s ním souvisejí nepřímo. Na omezení dopadu rybolovu na mořské prostředí byly z této částky využity méně než 2 miliony EUR (0,2 %). Finanční prostředky EU však mohou pomoci, jak ukazují příznivé příklady projektů financovaných z programů EU LIFE a Interreg.

Základní informace

Pojmem „moře“ se v této tiskové zprávě označuje jednak Atlantický oceán a jednak další moře v Evropě.

Audit se týkal období od roku 2008, kdy byla přijata směrnice o strategii pro mořské prostředí, do března 2020. Zaměřoval se na Biskajský záliv a pobřeží Iberského poloostrova, Makaronésii a západní Středomoří. Auditóři navštívili pobřežní členské státy těchto mořských oblastí, konkrétně Španělsko, Francii, Itálii a Portugalsko.

Rok 2020 byl pro EU klíčovým rokem, pokud jde o plnění cílů v oblasti mořského prostředí, a v roce 2021 se bude konat konference smluvních stran Úmluvy OSN o biologické rozmanitosti. Tato auditní zpráva nepochybně přispěje k diskusi o možnostech dalšího postupu.

Zvláštní zpráva č. 26/2020: „Mořské prostředí: ochrana EU je široká, ale nesahá do hloubky“ je k dispozici na internetové stránce EÚD (eca.europa.eu) ve 23 jazycích EU.

EÚD v nedávné době zveřejnil [zprávu o biologické rozmanitosti v zemědělství](#).

EÚD předkládá své zvláštní zprávy Evropskému parlamentu a Radě EU a také dalším zainteresovaným stranám, jako jsou národní parlamenty, subjekty působící v příslušném odvětví a zástupci občanské společnosti. Velká většina doporučení, která předkládáme ve svých zprávách, je uvedena do praxe.

Tiskový kontakt pro tuto zprávu

Vincent Bourgeais – E: vincent.bourgeais@eca.europa.eu

T: (+352) 4398 47502 / M: (+352) 691 551 502